

Szczecin 20.05.2024

Szanowny Pan Prezydent Piotr Krzystek  
Szanowni Radni Miasta Szczecin

Zwracamy się do Państwa w sprawie sytuacji kultury w Szczecinie oraz jej finansowania. Mamy duże wątpliwości co do kierunku, w jakim rozwija się szczecińska kultura oraz wyrażamy sprzeciw wobec dotychczasowego nastawienia władz miasta do jej wspierania, finansowania i promowania.

Jesteśmy głęboko zaniepokojeni faktem, że szczecińska kultura uznawana jest przez władze naszego miasta głównie za narzędzie do dostarczanie rozrywki oraz służące do promocji, i to niekoniecznie samego miasta, a raczej konkretnych osób. Od lat obserwujemy trend wspierania prywatnych i komercyjnych inicjatyw, co odbywa się kosztem wsparcia dla innych miejscowych twórców i projektów.

Szczególnie źle przedstawia się finansowanie tzw. „trzeciego sektora”, czyli organizacji pozarządowych zajmujących się kulturą. W zestawieniu największych polskich miast (wyłączając Warszawę) zajmujemy ostatnie, 9. miejsce. Wyprzedzają nas nie tylko większe miasta ale także mniejsze, takie jak Lublin, Bydgoszcz czy Białystok. Średnia kwota wydatkowana na „trzeci sektor” w Polsce to 11,73 zł na jednego mieszkańca, podczas gdy w Szczecinie wynosi ona 2,55 zł. Aby równać się Białymstokiem czy Gdańskiem musielibyśmy podnieść budżet dla organizacji pozarządowych o 400%. Sąsiedni Poznań wydaje na te cele 15 mln zł podczas gdy Szczecin 1 mln zł, a wspomniany Lublin 3 mln zł.

Podobnie ma się sytuacja w przypadku stypendiów twórczych. W roku 2023 przyznano cztery stypendia na łączną kwotę 50 tys. złotych, podczas gdy w poprzednich latach były to kwoty rzędu 100 tys. zł. Na rok 2024 jest co prawda przewidziana kwota 150 tys. zł, ale w skali kraju nadal jesteśmy w ogonie. Przykładowo Gdańsk przeznaczą kwotę 971 tys. zł (66 stypendiów).

Wydatkowanie publicznych środków przez instytucje kultury nie powinno wzbudzać żadnych podejrzeń i powinno być w pełni przejrzyste, zaś organizowane przez nie wydarzenia powinny przede wszystkim pełnić rolę kulturotwórczą, a nie dostarczać często wyłącznie komercyjnej rozrywki.

Dotychczasowe działania władz miasta nie świadczą o tym, by wydatki na kulturę postrzegane były jako potrzebne i pożądane. Nie traktowano ich dotąd jako inwestycję w tożsamość miasta, aktywizację i uwrażliwianie młodych ludzi, zwiększanie kompetencji kulturowych mieszkańców i budowanie lokalnych środowisk artystycznych, które stanowią o wyjątkowości miasta i czynią z niego silny ośrodek nie tylko kulturalny, ale również zwiększają jego atrakcyjność na wielu polach.

Apelujemy o zwołanie nadzwyczajnej komisji kultury Rady Miasta celem uświadomienia radnym sytuacji szczecińskiej kultury oraz zdefiniowania priorytetów rozwoju i zmian w proporcjach dystrybucji środków publicznych na korzyść inicjatyw kulturotwórczych a nie rozrywkowych. Apelujemy również o działania mające na celu zwiększenie transparentności wydatkowania środków publicznych przez szczecińskie instytucje kultury.

Jednym z głównych naszych postulatów jest konieczność zmiany regulaminów konkursów oraz znaczące zwiększenie środków na kulturę — szczególnie dla organizacji pozarządowych, które stanowią istotny element lokalnego kapitału społecznego. W ostatnim otwartym konkursie dla „trzeciego sektora” dofinansowano jedynie 9 z 45 zgłoszonych inicjatyw, co w tak dużym mieście, z bogatymi tradycjami i olbrzymim potencjałem kulturowym, jest zdecydowanie niewystarczające. Nasze wątpliwości wzbudza również niejasny mechanizm wyboru dofinansowanych inicjatyw.

Obecna sytuacja pokazuje konieczność dialogu między mieszkańcami, środowiskami twórczymi, akademickimi i władzami miasta. W wyniku takiego dialogu powinniśmy wypracować nie tylko priorytety rozwoju szczecińskiej kultury ale również transparentne i skuteczne metody finansowania instytucji i organizacji pozarządowych oraz zapewnić transparentność wydatkowania środków publicznych.

Wyrażamy nadzieję, że nasze sugestie zostaną wzięte pod uwagę i staną się początkiem procesu uzdrawiania szczecińskiej kultury i rozpoczną dialog, który jest podstawą wspólnego tworzenia autentycznej kultury w mieście.

#### Podpisano:

Monika Bielecka - terapeutka zajęciowa, kierownik regionalny Fundacja Szansa-Jesteśmy Razem;

Bohdan Bogiel - prezes Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Jazzowego;

Mateusz Czarnowski - muzyk, kompozytor, dyrygent, producent wydarzeń kulturalnych, wykładowca AS w Szczecinie;

Piotr Depta-Kleśta - grafik, doktor, wykładowca AS w Szczecinie;

Dianna Domagała - Fundacja Morze Kultury;

Maciej Grzywacz - muzyk jazzowy, profesor, wykładowca AS w Szczecinie;

Mikołaj Iwański - doktor

Inga Iwaszów - Instytut Literatury i Nowych Mediów Uniwersytet Szczeciński, pisarka;

Mirosława Jarmołowicz - dr hab., profesor AS w Szczecinie - Rektor AS w Szczecinie;

Piotr Klimek - kompozytor, dyrektor Teatru Animacji w Poznaniu, wykładowca AS w Szczecinie;

Kamil Kuskowski - prof. dr. hab.

Tomasz Licak - muzyk jazzowy, doktor, wykładowca AS w Szczecinie;

Andrzej Mikosz - Webber - producent, kompozytor;

Małgorzata Narożna - prezeska Fundacja Fika Czyta;

Paweł Osuchowski - Dyrektor Zarządu Fundacji Akademia Muzyki Dawnej

Dariusz Samól - Prezes Fundacji na Rzecz Instrumentów Dętych, Prof. dr hab. , wykładowca AS w Szczecinie;

Jerzy Siemak - dr. hab.

Michał Starkiewicz - muzyk, kompozytor, animator kultury, Fundacja Generator Sztuki;

Dariusz Startek - animator kultury, promotor koncertów, [koncerty.com](http://koncerty.com);

Urszula Stawicka - doktor, Prezes Fundacji Akademia Muzyki Dawnej;

Joanna Szczepanik - kulturoznawczyni, krytyczka sztuki, doktor nauk humanistycznych;

Magdalena Szymków, kierowniczk Katedry Filmu Eksperymentalnego, Wydział Sztuki Mediów, Fotografii i Filmu Eksperymentalnego, wykładowca AS w Szczecinie;

Radosław Wośko - muzyk jazzowy, doktor, wykładowca AS w Szczecinie;

Adam Zieliński „Łona” - raper, muzyk, prawnik

Do wiadomości:

Hanna Wróblewska - Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Joanna Scheuring-Wielgus - Sekretarz stanu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Lidia Rogaś - Zastępca prezydenta Miasta Szczecin ds. kultury

Dorota Serwa - Dyrektorka Wydziału Kultury Miasta Szczecin

Posłowie na Sejm X Kadencji Miasta Szczecin

Donata Jaworska - Dyrektorka Departamentu Narodowych Instytucji Kultury MKiDN

Piotr Rypson - Dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego MKiDN

Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej

Media